

Protocol Pesten

Elde College

2022

Inhoud

Inleiding.....	3
Wat is pesten.....	3
Voorwaarden.....	3
Preventie van pesten.....	4
Aanpak van pesten.....	4
Anti-pestregels of klassencontract.....	6

Inleiding

Het protocol pesten maakt deel uit van het schoolveiligheidsbeleid. Het levert een bijdrage aan een veilig schoolklimaat voor zowel leerlingen als medewerkers. Dit document geeft duidelijkheid over hoe het anti-pestbeleid van het Elde College. Het Elde College wil een zorgzame en veilige school zijn, met aandacht voor elkaar. We zijn kleinschalig georganiseerd met een heldere structuur voor leerlingen en medewerkers. We hebben aandacht voor sfeer en arbeidsomstandigheden door de manier van omgaan met persoonlijke aandacht voor onze leerlingen en medewerkers. Herkenbare gemeenschappelijke waarden daarbij zijn: fysieke veiligheid, geborgenheid, verantwoordelijkheid, vertrouwen en respect. Hiermee beoogt het Elde College het geluk, het welzijn en de toekomstverwachting van de leerlingen te optimaliseren.

Wat is Pesten?

Onder pesten op school verstaan wij: een systematische, psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door één leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één leerling of meerdere leerlingen.

- Pesten kan lichamelijke agressie zijn: eenvoudige mishandeling met geringe lichamelijke kracht, bijvoorbeeld aanraken terwijl de ander dat niet wil.
- Pesten kan verbale agressie zijn: mondeling bedreigen, discrimineren, intimideren, beledigen of uitschelden.
- Pesten kan non-verbale agressie zijn via (anonieme), (digitale) berichten.
- Het kan ook negeren of buitensluiten zijn.

Voorwaarden

Om pesten tegen te gaan is een aantal voorwaarden van belang:

- Pesten wordt als een probleem gezien door alle direct betrokken partijen: alle medewerkers van de school, ouders/verzorgers en leerlingen (gepeste kinderen, Pesters en de zwiigende middengroep).
- Medewerkers zijn op de hoogte van het Protocol Pesten.
- De school wil het pestprobleem voorkomen. Een preventieve aanpak die onder meer bestaat uit de behandeling van dit onderwerp met de leerlingen, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten desondanks toch optreedt, moeten medewerkers van de school dit signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
- Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen, toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak.
- Weigert een school of een medewerker het probleem aan te pakken, gebeurt dit op onjuiste wijze of heeft de aanpak geen resultaat, dan is inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. Deze dient op verzoek van de ouders/verzorgers een klacht in bij de klachtencommissie, die het probleem onderzoekt en het bevoegd gezag adviseert over de te nemen maatregelen.

Preventie van pesten

- Bij de preventie van pesten is het voorbeeldgedrag dat elke docent laat zien van groot belang. Er wordt nu eenmaal minder gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar aanvaarding van verschillen wordt aangemoedigd, waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken, waar leerlingen gerespecteerd worden in hun eigenheid en waar agressief gedrag en intolerantie van leerlingen en medewerkers van het Elde College niet worden geaccepteerd en waar alle medewerkers van de school duidelijk stelling nemen tegen dergelijke gedragingen. Bij overtreding van deze huis- en gedragsregels (het schoolreglement) voelt de school zich verantwoordelijk en zal actie ondernemen.
- Alle medewerkers van de school hebben een signaalfunctie richting mentor.
- Er vindt expliciet dialoog plaats over omgangsvormen in de klassen van leerjaar 1 en leerjaar 2. Zij maken hierbij gebruik van het klassencontract (zie verder). Belangrijk is dat elke mentor aan het begin van het schooljaar afsprekt met zijn/haar klas dat men nergens over mag klikken, maar als iemand wordt gepest of als iemand ruzie heeft met anderen en men komt er zelf niet uit, dan mag men gerust hulp aan de docent vragen en dat wordt niet gezien als klikken.
- We volgen middels een mentorscan onder andere het welbevinden en de sociale ontwikkeling van leerlingen. Leerlingen en ouders worden hierop bevraagd met behulp van een vragenlijst. Naast leerontwikkeling wordt welbevinden en sociale ontwikkeling meegenomen in de leerling besprekingen. Indien hier aanleiding voor is worden specifieke aanbevelingen gedaan voor het Plan van Aanpak op deze onderwerpen.
- Er zijn voldoende medewerkers geschoold om een cursus sociale vaardigheden te geven aan leerlingen die dit nodig hebben. Dat kunnen ook de Pesters en/of gepeste leerlingen zijn.
- Het Elde College heeft meerdere vertrouwenspersonen en een anti-pestcoördinator. De anti-pestcoördinator is: M. Steenbakkers (m.steenbakkers@eldecollge.nl).
- Sociale veiligheid wordt gemonitord tijdens de jaarlijkse tevredenheidsonderzoeken waarbij expliciet gevraagd wordt naar pesten. Het Elde College monitort deze gegevens en onderneemt actie indien nodig. Daarnaast wordt in veel klassen de klimaatschaal ingezet om zicht te houden op sfeer en klimaat.

Aanpak van pesten

Wordt pesten gesignaleerd (door een medewerker van het Elde College een medeleerling of ouders), dan dient onmiddellijk gereageerd te worden. Het signaal wordt doorgegeven aan de mentor van de leerling. In moeilijkere situaties wordt de teamleider ingeschakeld. Om duidelijk stelling te kunnen nemen, is zicht op de omvang van het probleem, kennis van de gevolgen voor het slachtoffer, maar vooral invoelend vermogen vereist. Mogelijke aanpakken zijn:

a. Niet confronterende aanpak meestal door mentor (ev. vakdocent) binnen een week

- Bij negeren of buiten sluiten is er sprake van onderhuids pesten. Dan heeft het geen zin om de klas hierop aan te spreken. De leerlingen zullen het ontkennen of de docent zand in de ogen proberen te strooien. Betere methodes zijn:
- Behandel met de klas een algemeen onderwerp om langs die weg bij het probleem van de klas te komen. Thema's als een oorlogssituatie, rechten van kinderen, machtsmisbruik,

kindermishandeling enz. kunnen gebruikt worden (krantenknipsel, video, brief van een ouder van slachtoffer, een fragment uit een boek, enz.).

- Een voorbeeld uit de praktijk: heb je het vermoeden dat een leerling gepest wordt door 2 klasgenoten, vraag aan zo'n viertal klasgenoten (de 2 vermoedelijke Pesters en 2 niet-Pesters die in hoog aanzien staan in de klas) of ze willen kijken of hij/zij wordt gepest en binnen een week verslag willen uitbrengen.
- Praten leidt niet altijd tot gedragsverandering. Het is vaak beter om de leerlingen aan den lijve te laten ervaren wat het is om buitengesloten te worden, bijvoorbeeld in de vorm van theateractiviteiten.

b. Confronterende aanpak meestal door mentor binnen 2 weken na de niet confronterende aanpak als deze niet heeft geholpen of maar gedeeltelijk óf als er sprake is van lichamelijke, verbale en/of non-verbale agressie

Stap 1 Hulp aan het slachtoffer

- De docent heeft een gesprek met het gepeste kind. Hij/zij heeft een luisterend oor, schat de situatie in en overweegt welke stappen er het beste genomen kunnen worden.
- Ouders worden ingelicht. Dit gebeurt door de mentor. Eventueel worden ouders en het kind uitgenodigd voor een gesprek.
- De docent verwijst (afhankelijk van de situatie) via de teamleider naar het zorgteam om te bezien of een deskundige beschikbaar is die snel kan handelen (bijvoorbeeld schoolpsycholoog of schoolarts).
- Indien de wet overtreden is (flinke klappen uitgedeeld, gestolen enz.) wordt onze contactpersoon bij de politie ingeschakeld.
- De docent zal in overleg met het gepeste kind een keuze maken uit Stap 2; Gesprek met de Pester aanpak A of B.

Stap 2 Gesprek met de Pester (ev. meelopers/getuigen)

A. De docent voert een probleemoplossend gesprek met de Pester om de oorzaak van het pesten bloot te leggen. Daarbij probeert de docent vervolgens de gevoeligheid van de Pester voor wat hij met het slachtoffer uithaalt te vergroten. Hij probeert pestgedrag om te zetten in gewenst sociaal gedrag. Hij maakt een afspraak met de Pester over deze gedragsverandering en wil de Pester nog eens terugzien ter evaluatie binnen twee weken. Hierbij is ook het gepeste kind aanwezig.

B. De docent roept de Pester, het slachtoffer en ev. meelopers/getuigen bij zich.

In een open gesprek krijgt iedereen om de beurt het woord en vertelt wat er gebeurd is.

De docent laat hen erachter komen waar de oorzaken van de pesterij zitten en welke rol ieder gespeeld heeft. Er worden afspraken over oplossingen gemaakt voor de korte termijn. Deze personen houden, op papier, bij wat hij/zij gedaan heeft m.b.t. de opdracht en of dit tot het gewenste resultaat heeft geleid. Wat zou er evt. nog verbeterd kunnen worden etc. Binnen 2 weken komen ze terug ter evaluatie.

Mocht blijken dat aanpak A of B niet tot het gewenste resultaat heeft geleid dan zal:

- de docent een sanctionerend gesprek voeren met de Pester, bij aanpak A.
- de docent een sanctionerend gesprek voeren met degene die zich niet aan de afspraken heeft gehouden, ingeval van aanpak B.

Stap 3 Het zorgteam kan als volgt adviseren:

Blijft het pesten aanhouden, dan zijn enige mogelijkheden:

- De Pester wordt dringend geadviseerd een cursus Sociale Vaardigheden te volgen (op school, bij de GGZ, Bureau Jeugdzorg of een particuliere instelling).
- Er worden regelmatig evaluatiegesprekken gevoerd. Treedt geen verbetering op, dan in overleg met de ouders overgaan tot (interne) schorsing.
- Is er, ondanks allerlei pogingen vanuit de hulpverleners, geen enkele gedragsverbetering te constateren bij de Pester, dan rest alleen de externe schorsing voor langere duur, die zelfs kan overgaan in een definitieve verwijdering. (Inspectie en leerplichtambtenaar inschakelen.)

Is er geringe verbetering bij de gepeste, dan zijn enige mogelijkheden:

- Het slachtoffer wordt verwezen naar een assertiviteitstraining of cursus sociale vaardigheden (op school, bij de GGZ, Bureau Jeugdzorg, of een particuliere instelling).
- Een andere externe hulpverlener kan ingeroepen worden bijv. een maatschappelijk werker, een psycholoog van de GGD of een particuliere instelling.
- Bureau Slachtofferhulp wordt ingeschakeld.

Anti-pestregels of klassencontract

Op het Elde College wordt in het begin van het schooljaar met klassen in leerjaar 1 en 2 een klassencontract opgesteld en ondertekend door de mentor en leerlingen. Waar nodig of zinvol geacht gebeurt dit ook in de hogere leerjaren. Elke klas kan deze regels op eigen wijze bespreken en vastleggen. Bij de verschillende contracten zullen evenwel onderstaande regels op enigerlei wijze aan bod moeten komen:

1. Iemand niet discrimineren / elkaar nemen zoals je bent.
2. Niet iemand buitensluiten of negeren.
3. Niet aan spullen van een ander zitten / van elkaar afblijven.
4. Elkaar niet uitlachen / elkaar niet beledigen.
5. Elkaar niet bij de bijnaam noemen / niet uitschelden.
6. Niet roddelen over elkaar / niet gelijk met een oordeel klaar staan.
7. Geen mishandeling plegen, niet lichamelijk en niet geestelijk.
8. Geen verbale en/of non-verbale agressie plegen.
9. Elkaar met rust laten / je niet met een ander bemoeien.
10. Geen partij kiezen (bij een ruzie).
11. Geen aandacht aan de Pester schenken. Blijft Pester doorgaan, dan aan de docent vertellen.
12. Kom je er zelf niet uit, dan kun je rustig je mentor of je ouders vertellen dat jezelf of iemand anders gepest wordt (dit is geen klikken). Je moet het niet geheim houden.
13. Luister naar elkaar.
14. Nieuwkomers op school goed ontvangen en goed opvangen.
15. Iedereen is medeverantwoordelijk voor de goede sfeer in de klas.
16. Deze regels gelden op school en daarbuiten.
17. De anti-pestregels moeten afgesloten worden met: Wij, klas ..... houden ons aan dit contract en melden het direct aan onze mentor ..... als iemand zich er niet aan houdt.